

THINK TANK

Kultura politiko berriaren inguruko deliberazio prozesua: 16. Lan Dokumentua

FASE BERRIKO HIRU PROIEKTUAK: ZER IKASI DUGU LE 27en REGION-en ESPERIENTZIATIK?

(2021eko azaroaren 24a)

Sarrera

Lan dokumentu hau 2021-2023 faseko hirugarrena da eta deliberazio taldeak 2021eko azaroaren 24an le 27en Region-en esperientzia aztertu ondoren egindako hausnarketak eta haien inguruko lanketa bat jasotzen ditu.

Metodologiaren ikuspegitik, saio honetan kanpoko esperientzietatik ikastea jarri zen fokoa, aurreko saio batzuetan adituen ekarpen, marko eta kontzeptuetatik ikasteko eginiko ahaleginen osagai.

Saioan zehar esandakoak memorian daude jasota, ez dira beraz dokumentu honetan errepikatzen. Dena den, saioan egon ez ziren irakurleentzat, komenigarria da lan dokumentu hau irakurtzerako memoria ere eskura izatea.

Stephane Vincent hizlariaren aurkezpena entzun ondoren, taldekideek fase honetarako proposatu diren hiru proiektuetarako interesgarrienak iruditzen zitzaizkien ikasketak partekatu zituzten. Hiru proiektu hauek 14. Lan dokumentuan aurkeztu ziren eta izenburu hauek dituzte:

- GFAko barne eraldaketarako prozesua
- Lurraldeko mapatze prozesua
- Deliberazio taldearen eragina lurraldean

Datozen ataletan proiektu hauetako bakoitzeko jaso diren ekarpenak azaltzen dira, amaieran hauen inguruko sintesi bat egiteko.

GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIAREN BARNE-ERALDAKETARAKO INTERESGARRIAK DIREN IKASKETAK

a) TALDE/ESPAZIO EGOKIEN DEFINIZIOA (17)

Ekarpenetan gehien jaso den elementua talde edo espazio egokien definizio beharra da, espazio hauetara pertsonak nola erakarri eta haiek nola inplikatu ere lantzen delarik. Boluntarioak topatzea eta funtzionario enbaxadoreen papera aipatzen da eta lan egiterakoan siloak gainditzeko beharra ere bai.

- Egitura administratibo / giza talde egokiak sortu behar dira: zein da kasuan aipatu den laborategiaren baliokidea gurean?
- 1,5 urtetan simulatu gobernu barruan laborategi bat izateko prozesua (talde heterogeneoa formatu eta inplikatu, boluntarioak / action training/ multidisciplinary approach)
- Talde bat proiektatu aurrerantzean ere GFAREN barruan non ez den momentuko proiektu bat bakarrik landuko, baizik administrazioaren eraldaketaz arduratuko den
- Etxe barruan laborategi bat, zein da? Zein lotura du think tankarekin?

- Boluntarioak topatu, formatu eta inplikatu behar dira
- Giza baliabideen, langileen inguruan lanketa berezia egin behar da
- Teknikariak, funtzionarioak inplikatu prozesuan
- Erakunde barrutik, eragileen prestutasuna benetakoa izan behar da
- Trust (konfiantza)
- Konfiantzaren lanketa giza taldeen markoan

- Funtzionario embaxadoreak interesgarriak iruditu zaizkit, erreferente pertsona da
- Funtzionario enbajadoreen lana, ezagutza horiek beharrezkoak dira elkarrekin aritzeko horretan

- Siloak gainditzea garrantzitsua da, hori egingo duen sistema, ikuspegi sistemikoa, behar da
- Disziplina anitzak osagarritu
- Taldeek anitzak behar dute
- Siloen logika gainditzea eta sistema bakarrarena barneratzea
- Involve future users

b) LAN METODOLOGIA (10)

Lan metodologiaren inguruan ere ekarpen ugari egin da. Esperimentazioa eta reflexibitatearen garrantzia azpimarratzeaz gain, ekintzatik eta esperientziatik ikastearen garrantzia azpimarratu da, ekintza ikerketa ere aipatuz. Prozesua dokumentatzearen garrantzia ere aipatu da.

- Esperimentazioa bide bezala
- Esperimentaziorako espiritua
- Erreflexibitatea landu behar da, teoria eta praktika lotu
- Kuestionatzea garrantzitsua da
- Ekintza ikerketa programa garatzea planteatzen da (hau gutxienez 3 eta gehienez 10 toki erakunderentzako baliagarriak diren programetan garatzen ditugu)
- Ekintza ikerketaren bidez, geuk egin prozesua, horretarako enpoderamentua
- From planning to experiential thinking, trial and error
- Shift from an idea of excellence to practice
- Learning by doing
- Lanketa komunikatu ordez, lehenasuna prozesuaren dokumentazioan

c) EKOSISTEMAREN PAPER / GARAPENA (9)

GFaren barne eraldaketaz aritu arren, ekosistemaren garrantzia ere asko aipatu da, barne eta kanpo ekosistemen lankidetzaz proposatuz. Bereziki aipatu dira, eragile moduan akademia eta gobernu lokalak. Agente bikoitzak edo ekosistemako bi espaziotan diharduten eragileen garrantzia aipatu da eta baita webinar bidez ekosistema indartzeko aukera ere.

- Barne eta kanpo ekosistemen arteko lankidetzaz
- Lurraldea, ikuspegi orokorra
- Ingurumen egokia (support from the ecosystem)
- Ekosisteman txertatu isolaketa ekiditeko

- Eragile desberdinekin lan egin behar da
- Eragile desberdinekin kolaboratu: akademia...

- Gobernu lokalak laborategien bazkide izateko aukera
- Webinarren antolaketa erabili daiteke aliatuak lortzeko
- Double agents edo eragile bikoitzen rola, zerbitzu publikoa eta berrikuntza demokratikoa modu bateratuan lantzeko erraminta

d) DENBORA / PROZESUAREN EPEAK (8)

Sarri aipatu den beste ikasketa bat eraldaketa prozesuen epeen eta denboraren kudeaketaren ingurukoa da. Gehien aipatzen dena prozesu hauek epe luzekoak direla ulertzearen garrantzia da.

- Kultura aldaketa sakona epe luzekoa eta eskalatua da, argi izan behar dugu
- Bide bat da, epe luzekoa eta taldean eman behar dena
- Denboraren kudeaketa: prozesu luzeegiak al dira? Zein dira honen inguruko zailtasunak?
- Berrikuntza metodologikoak denbora asko behar izatea dakar
- Denboraren kudeaketa egokia, denbora inplikazioa lantzeko
- Epe luzerako eskemetan kokatzea egin beharreko ekintza
- Saiakerak (trial and error) duen denboraren beharra. Nola landu prozesua krisi garaian?
- Iraunkortasuna

e) ERALDAKETA / EMAITZAK (6)

Epe luzeko apustuen ondoan, eraldaketa ondo ulertzearen beharra ere esan da, eraldaketaren teoria barriak behar ditugula eta eszelentziaz harago eraldaketa bilatu behar dugula esanaz. Emaitzak lortzeko presio gehiegizkoak eta parte hartzaileen espektatibak kudeatzearen garrantzia ere aipatzen da.

- Transformazioaren beharra ondo ulertu behar da
- Eraldaketaren teoria berriak behar ditugu
- Aldaketaren teoria berriak txertatzea
- Eraldaketa landu eszelentziaz harago, galdetu egiten dugun guztiaz, ezbaian jarri
- A (too) strong pressure to get results
- "La Transfo" esperientzia: what about expectations of the participants? Frustration many times due to participating for nothing

f) BOTEREA ETA JERARKIAK (4)

Boterea eta jerarkiak kontuan hartzearen garrantzia ere aipatu dute parte hartzaileek.

- Jerarkiak desberdinak ote dira Frantzia eta hemen?
- Gobernantzaaren berrikuntzarako, langileak ahalduntzeaz gain, boterearen alorrean eraldaketa beharrezkoa da
- It is not enough to empower civil servants, you also have to empower and change the power
- Change power and how it is shared or not

g) FORMAKUNTZA ETA JAKINTZAREN TRANSMISIOA GFAn (4)

GFAn formakuntza prozesuak egin eta jadanik dagoen jakintza partekatzearen interesa azpimarratu da.

- Transmisioa landu behar da. Jakintza badago etxe barruan, adibidez Sebas eta Ander eta duten laborategiaren inguruko jakintza aipatu da, nola txertatu prozesuan? Kudeatu egin behar da
- Lurralde garapenerako laborategiak baditu ikasketak aipatu diren gaietan, handik ikasi?
- Politikoen formakuntza bultzatzea komeni da
- Politikarien formakuntza gobernatzeko eredu berrietan

h) PROIEKTU KONKRETUEN GARRANTZIA (3)

Gai eta proiektu konkretuen inguruan lan egitearen garrantzia aipatu da.

- Proiektu konkretuetan tangibilizatu behar da, baina, irudi zabalago batean ikusi beharra dago, proiektu asko aktibatu, ez bakarra
- Kasu espezifikoetan lan egitea, zeharkako lantalde prozesuak ezarriz
- Gai konkretuei heldu

i) ERAKUNDE PUBLIKOAK /ADMINISTRAZIOA (3)

Erakunde eta administrazio publikoari zuzenean loturiko ikasketak ere partekatu dira.

- Administrazioarentzat baldintzak, barne legedia, prozedurak sortu behar dira
- Proposamena, erakunde publikoak ahalduntzea berrikuntza sozialaren ikuspegitik
- Ritual burokratikoaren inguruan legedien moldaketa malgua (vs ziurtasun juridikoarekin topo)

j) EGOERA EZAGUTZEKO GALDEKETEN ERABILERA (3)

Bestalde, aurkeztu den proiektuan eginiko galdekete ere interesa piztu dute.

- Galdeketa zabal bat egin daiteke GFAn, zer da Etorkizuna Eraikiz, nola ikusten dute GFA kideek?
- Ikasketa helburu dela, eskuartzen laguntzeko, galdetegiak jaso gobernantza ereduaren informazioa izateko
- Galdekete egitea GFAko denei

MAPATZE PROIEKTUAN LAGUNTZEKO INTERESGARRIAK DIREN IKASKETAK

a) EKOSISTEMA INDARTU ETA BERTAN LANKIDETZA GARATZEARI LOTURIKOAK

Mapatze ariketaren inguruan asko azpimarratu da partaidetza, erantzukizun partekatua, gobernantza, indarren akumulazioa lantzearen garrantzia. Gobernantza prozesu honen ardatz moduan hartzerakoan ikusten diren zenbait zailtasun ere azaleratu dira. Azkenik, zenbait eragileren garrantzia nabarmendu da, agente bikoitzak eta udalak aipatuz, eta prozesuaren “jabetza” eta “herrigintzaren” inguruko hausnarketak partekatu dira.

- Create partnerships
- Corresponsability
- Erantzukizun partekatua interesgarria da
- Strong governance

- Mapa bat inportantea da indarrak akumulatzeko
- Ekosistema frakzionatzeak lana erraztuko digu

- Gobernantza arazo bat dela ez dute ulertzen, hurbilpena beste modu batean egin
- Adibide honek laguntzen du arazoak gobernantzaren gaiarekin lotu eta hurbilpena nola egin ulertzen
- Gobernantza eredu berriak diseinatzeko praktika komunitarioa

- Double agent+ ecosystem
- Udalen figura zein da harreman honetan?
- Prozesuaren jabetza prozesuaren finantziazioarena da, ez soilik Etorbizuna Eraikiz mapeatu
- Gizarte zibilarekin lotura bilatu, guk herrigintza deitzen diogunean lotura berriak bilatu, "herrigintza" aktualizatu

b) METODOLOGIA

Mapatze prozesua nola garatu daitekeenari buruz ere egon dira ekarpenak. Horretarako lagungarritzat ikusi dira aurkezpenean proposatutako pausoak eta ikuspegi dinamikoa. Dokumentazio eta sistematizazioaren garrantzia azpimarratu eta disziplina aniztasuna ere aipatu da, bereziki funtzionarioen, ArantzazuLab-en eta La 27en Region beraren paperei erreferentzia eginez. Kasu konkretuetan oinarriturik lan egitearen garrantzia aipatu da hemen ere.

- Prozesuko pausoak ikasketa iturri izan daitezke
- Planteatutako hainbat lan prozesu, metodo [interesgarriak dira]
- Governance innovation: 3 steps process (collect data, webinar, participatory suveys, collaborative action research programs)
- Proiektuaren ikuspegia definitzeko eboluzio ikuspegia izatea, prozesu ikuspegia
- Ez lana egin argazki estatikoekin, baizik eta dinamikekin
- Ezin dugu pretenditu ez-kolaborazio egoera batetik kolaborazio egoera batera zuzenean igarotzea, transformazioa eskalatu egin behar da

- Dokumentazio eta kontaktaren papera landu behar da, komunikatzeko modu berriak aurkitu
- Sistematizazioan zentratzea (marketinga at utzita), konfidantza eta sinesgarritasuna bueltatze aldera

- Garrantzitsua izango da prozesu honetan disziplina aniztetako profilak elkarlanean jartzea

- Arantzazulab eragile neutro bezala ikusteak prozesua indartu dezake
- Funtzionarioen inplikazio eta berrikuntzarako gogoia
- La 27en Region-ekin lankidetzak garatu, dituzten txostenetatik ikasteko
- Egon al daiteke la 27-en region gure ekosisteman? (nazioarteko lankidetzak)

- Kasu konkretuetara joan behar da eta hauetatik egin mapeoa
- Proiektu konkretuetan lan egiteak emaitzak tangibilizatzeko aukerak areagotzen ditu

- Teknika anitzak eta metodologia kualitatiboak erabiltzea narratibak eta herritarren motibazioetara "iristeko"
- Erronka: norbanakoen konpromisoa lantzea
- Konfiantza eta sinesgarritasuna landu, etxe barrura ere eraldaketa gauzatzeko

PARTAIDE BAKOITZAREN ERAKUNDEAK ETA PARTAIDE BAKOITZAK EKOSISTEMAN DUEN PAPER A SENDOTZEKO INTERESGARRIAK DIREN IKASKETAK

EMAITZAK

Prozesu honetatik espero ditugun emaitzak argitzea komeni da, emaitza moduan Etorbizuna Eraikiz saretzea proposatzen da.

- Emaitzak = froga, zer dira emaitzak? Nola neurtzen ditugu?
- Etorbizuna Eraikiz saretu, aterki moduan hartuz

PARTAIDEAK ETA IZAERA KOMUNITARIOA

Pertsona berrien inkorporazioa aipatzen da, disziplina aniztasuna eta pertsona gakoak aipatuz, baita gaur egun parte hartzen duten zentroyen papera sakontzeko beharra ere. Hau egiterakoan, banakako konpromisoa eta maila kolektiboa, biak, garrantzitsu izango dira.

- Disziplina arteko profilak
- Agian taldeetara beste perfil batzuk ekartzea
- Ideia orokorra: pertsona gakoak inkorporatzea, konexio gaitasunagatik, interesagatik, motibazioagatik, postuagatik...
- Non sortzen dugu izaera komunitarioa?
- Think tank eta ikerketa/esperimentaziorako zentroyen arteko lotura sakonago landu proiektuetan: ALC, ArantzazuLab, Badalab, Sinnergia, Orkestra, Deustu, MU, EHU... zein paper dugu ekosisteman?
- Erronka nagusia banakoen konpromisoa lantzea da
- Kolektiboa funtsezkoa da gure lanean

METODOLOGIA

Metodologia lantzea epe luzeko prozesu moduan azaldu da, horretarako denbora guk ere hartu al dezakegun galdetuz. Esperimentazioaren garrantzia aipatu da. Dokumentazioaren inguruan ere hausnatu da, komunikazioarekin duen loturaz galdetuz. Konexioak, formakuntza lantzea eta, berriro ere, proiektu konkretuekin lan egitearen garrantzia azpimarratu dira.

- 2008tik 2014ra metodologia afinatzen (trying the methodology) aritu ziren. Guk ere egin al dezakegu horrelakorik?
- Denboraren elementua kontuan eduki
- Plangintzatik trial and error

- Neutral place for experimentation
- Esperimentazioa eta aldaketaren logika norberaren (civil servant) eta kolektiboa den inteligentziarekin

- Dokumentatu vs komunikatu
- Documentation, blogging, playbooks

- Konexioak handitu behar dira, loturak
- Formakuntza eta kapazitatea landu
- Proiektu konkretuetatik emaitza konkretuak reskatatzeko gaitasunak sortzea

SINTESIA

Aurreko proposamenak proiektu bakoitza errazteko ardura hartu duen deliberazio taldeko partaideari edo deliberazio talde osoari jarritako galdera moduan sintetizatu dira, galdera hauek saioetan zehar erantzuten joateko asmoarekin.

Sintesia lantzerakoan, saioko ekarpenak aurreko saiokoekin (ikus 15. Lan dokumentua) kontrastatu dira, zenbait errepikatu egin bait dira.

Gipuzkoako Foru Aldundian barne eraldaketa errazteko arduradunari:

- a) Zein da GFAREN baitan barne eraldaketa landuko duen **egitura/espazio/gizatalde egonkorra (eraldaketa epe luzean landuko duena)**?
- b) Nolako da **aniztasuna** espazio horretan? (politiko/teknikoak, alor desberdinetako pertsonak, GFA barrukoak/kanpokoak)
- c) Pentsatu al duzu **funtzionario enbaxadoreen** paperean?
- d) Aurreneko puntuaren osagarri, zein da epe laburrean deliberaziora ekarriko duzun **proiektu konkretua**?
- e) Zein dira proiektu honetatik espero dituzun **emaitza konkretuak**?
- f) Nola eta noiz txertatu daitezke emaitza hauek **barne legedi/prozeduretan**?
- g) Zein da guretzat, deliberazio prozesuko **ekosistemako** eragileontzat, ikusten duzun papera proiektu honetan?

Mapatze proiektua errazteko arduradunari:

- a) Mapa egiteaz haratago, nola sortuko dira **asoziazioak, korresponsabilitatea, jabetza finantzazioaz haratago, gobernantza** sendoa?
- b) Zein izango dira proiektua garatzeko **pauso konkretuak** (ikuspegi **dinamikoak**)?
- c) Nola landuko dira **dokumentazioa, sistematizazioa** eta **kontaketa**?
- d) Zein da **udalen papera** proiektu honetan?
- e) Pentsatu al duzu **agente bikoitzen** paperean?
- f) Iritxiko al da proiektu hau **gizarte zibilarengana**? Nola?

Deliberazio taldeari eta beronen indartzea errazteko arduradunari:

- a) Zer ulertuko dugu prozesu honen **emaitza** moduan?
- b) Nola osatuko dugu taldea **disziplina desberdinekin, pertsona gakoekin**?
- c) Zein da ALC, ArantzazuLab, Badalab, Sinnergiak, Orkestra, Deustu, MU edo EHUren papera ekosisteman?
- d) Nola landuko dugu **banakoen konpromisoa** eta dimentsio **kolektiboaren** arteko uztartzea?
- e) Nola hobetu ditzakegu gure lanaren **dokumentazioa eta komunikazioa** (blog-ak, playbook-ak)?
- f) Ze **helburu konkretu** jartzen dizkiogu gure lanari 2023 bitartean?